

**BDO INSIGHTS: COP 27 - Βασικά
ζητήματα και συμπεράσματα για
τις επιχειρήσεις**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η 27η ετήσια Διάσκεψη των Μερών (COP27) συγκέντρωσε περισσότερους από 45.000 συμμετέχοντες για να μοιραστούν ιδέες και λύσεις, να οικοδομήσουν συνεργασίες και να δημιουργήσουν συμμαχίες για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Οι αυτόχθονες πληθυσμοί, οι τοπικές κοινότητες, οι πόλεις και η κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των παιδιών, παρουσίασαν τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν την κλιματική αλλαγή και μοιράστηκαν πώς αυτή επηρεάζει τη ζωή τους.

Παρόλο που η εκδήλωση ολοκληρώθηκε, η σκληρή δουλειά δεν έχει τελειώσει ακόμα. Η COP27 χαρακτηρίστηκε ως η "Διάσκεψη Κορυφής για την Εφαρμογή των Προτάσεων", ωστόσο η πραγματικότητα είναι ότι δεν έχουν γίνει αρκετά πράγματα κατά το τελευταίο έτος όσον αφορά τα σχέδια μετριασμού των εκπομπών, τις στρατηγικές μετάβασης στην προσαρμογή και τη χρήση της επιχειρηματικής τεχνογνωσίας και της χρηματοδότησης για την εξεύρεση εφαρμόσιμων λύσεων.

Βασικά θέματα που συζητήθηκαν

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ο περιορισμός της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε επίπεδα πολύ κάτω των 2°C και η ανάγκη να εργαστούμε σκληρά για να διατηρήσουμε εφικτό τον στόχο του 1,5°C έως το 2100 μέσω προσπαθειών για τη μείωση ή την πρόληψη της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου (GHG).

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως καύσωνες, πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές και μη εποχικές αλλαγές, αποτελούν πλέον καθημερινότητα και οι επιστήμονες προβλέπουν ότι θα αυξηθούν ολοένα και περισσότερο αν δεν μειώσουμε δραστικά τις συλλογικές μας εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Χρηματοδότηση για το κλίμα

Ένα βασικό θέμα ήταν η συγκέντρωση και η διανομή χρηματοδότησης για το κλίμα, τόσο για προσπάθειες μετριασμού των κλιματικών επιπτώσεων, όπως η μεταφορά τεχνολογίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον Παγκόσμιο Νότο, όσο και για έργα προσαρμογής σε αυτές, όπως η διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας σε περιοχές με αυξημένη ξηρασία. Ένας αξιοσημείωτος στόχος είναι η μακροχρόνια δέσμευση για τη διοχέτευση 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ ετησίως σε χώρες που αντιμετωπίζουν κλιματικές προκλήσεις από το 2020, για να τις βοηθήσουν να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή και να μετριάσουν την περαιτέρω άνοδο της θερμοκρασίας. Ωστόσο, ο στόχος αυτός εξακολουθεί να μην επιτυγχάνεται.

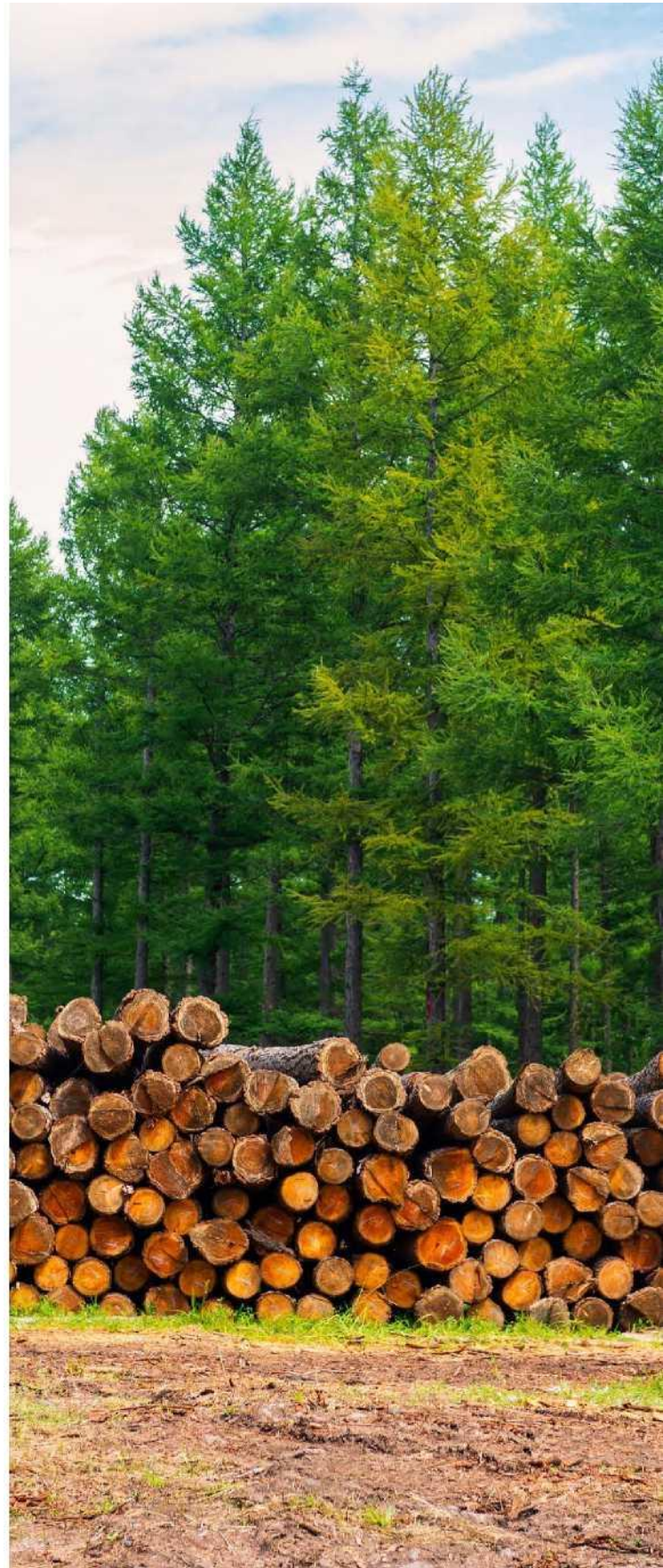
Συνεργασία και συμπράξεις

Η επίτευξη των φιλόδοξων κλιματικών στόχων και η χρηματοδότηση θα απαιτήσουν βαθιές και μακροπρόθεσμες συνεργασίες μεταξύ των κυβερνήσεων, του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών.

Συνεργασία και συμπράξεις

Η επίτευξη των φιλόδοξων κλιματικών στόχων και η χρηματοδότηση θα απαιτήσουν βαθιές και μακροπρόθεσμες συνεργασίες μεταξύ των κυβερνήσεων, του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών.

Βασικά αποτελέσματα και συμπεράσματα για τις επιχειρήσεις

Δημιουργία ταμείου κλιματικών ζημιών και καταστροφών

Η COP27 ολοκληρώθηκε με μια ιστορική συμφωνία ότι ο Παγκόσμιος Βορράς/αναπτυσσόμενες χώρες θα δημιουργούσαν ένα ταμείο "ζημιών και καταστροφών" για να βοηθήσουν τον Παγκόσμιο Νότο/αναπτυσσόμενες χώρες που πλήττονται από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Οι περισσότερες χώρες του Νότου δήλωσαν ικανοποιημένες που η ιδέα ενός ταμείου είχε γίνει αποδεκτή, μετά από 30 χρόνια συνεχούς απόρριψης. Η μεγάλης σημασίας συμφωνία για το ταμείο επισκιάστηκε από παράπονα ότι οι χώρες του Παγκόσμιου Βορρά δεν έχουν ακόμη επιτύχει τον στόχο τους για την παροχή χρηματοδότησης για το κλίμα ύψους 100 δισ. δολαρίων ετησίως, στόχος που επρόκειτο να επιτευχθεί έως το 2020. Τους επόμενους δώδεκα μήνες μέχρι την COP28 θα διεξαχθούν εκτεταμένες διαπραγματεύσεις για την οριστικοποίηση των λεπτομερειών του ταμείου, καθώς οι χώρες του Παγκόσμιου Βορρά δεν έχουν ακόμη υποσχεθεί συνεισφορές ούτε αποδέχθηκαν οποιαδήποτε ευθύνη. Έχει τονιστεί ότι οι συνεισφορές στο ταμείο δεν θα είναι "αποζημιώσεις" που σχετίζονται με τις κλιματικές επιπτώσεις.

Συμπέρασμα για τις επιχειρήσεις

▶ Η επιτροπή του ταμείου ζημιών και καταστροφών έχει επιφορτιστεί με τον καθορισμό των παραμέτρων διακυβέρνησης και χρηματοδότησης. Αυτό θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να ευθυγραμμίσουν τις δικές τους δεσμεύσεις για την κλιματική αλλαγή και τις επενδύσεις τους. Αν και οι τελικές λεπτομέρειες της αρμοδιότητας του ταμείου δεν είναι σαφείς, είναι πιθανό να ζητηθεί από τις επιχειρήσεις να συμβάλουν σε αυτές τις προσπάθειες. Μια έγκαιρη δέσμευση θα δώσει στις επιχειρήσεις την ευκαιρία να επιδείξουν και να ενισχύσουν την ηγεσία τους σε θέματα σχετικά με το κλίμα αλλά και τη σχετική προθυμία να βρουν λύσεις που να ανταποκρίνονται στην πρόκληση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Ορισμένα ορυκτά καύσιμα ευνοούνται

Το τελικό κείμενο της COP27 καλεί σε προσπάθειες για τη σταδιακή μείωση της συνεχούς ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα, για παράδειγμα μέσω της τεχνολογίας δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (CCS) και τη σταδιακή κατάργηση των αναποτελεσματικών επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων. Αντίθετα, οι επιστημονικές συστάσεις του ΟΗΕ και πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, είχαν πιέσει για την πλήρη κατάργηση ή τουλάχιστον τη σταδιακή μείωση όλων των ορυκτών καυσίμων. Αυτό σημαίνει ότι η νόμιμη χρήση των ορυκτών καυσίμων επιβεβαιώθηκε για το εγγύς μέλλον, ενώ οι όποιες αλλαγές στη στρατηγική αυτή θα μετατεθούν στην COP28 στο Ντουμπάι. Το τελικό κείμενο περιλαμβάνει επίσης μια αναφορά στις "χαμηλές εκπομπές και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας", η οποία θεωρείται ως ένα σημαντικό παραθυράκι που θα μπορούσε να επιτρέψει την ανάπτυξη περαιτέρω πόρων φυσικού αερίου, επειδή το φυσικό αέριο παράγει λιγότερες εκπομπές από τον άνθρακα.

Συμπέρασμα για τις επιχειρήσεις

▶ Μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι οι πλούσιες σε φυσικό αέριο χώρες και οι εταιρείες εξόρυξης θα τοποθετήσουν προληπτικά το φυσικό αέριο και το υδρογόνο ως καύσιμα με χαμηλότερο ποσοστό άνθρακα, ικανά να γεφυρώσουν το ενεργειακό κενό που αφήνει η σταδιακή μείωση του πετρελαίου και του άνθρακα. Θα είναι ενδιαφέρον να δούμε αν αυτή η στρατηγική είναι συμβατή με τις παγκόσμιες δεσμεύσεις για μηδενικές εκπομπές μέχρι το 2050 και την τήρηση του παγκόσμιου προϋπολογισμού για τον άνθρακα που έχουν θέσει οι επιστήμονες που ειδικεύονται στο κλίμα.

Βασικά αποτελέσματα και συμπεράσματα για τις επιχειρήσεις

Ο παγκόσμιος στόχος αύξησης της θερμοκρασίας κατά 1,5 °C φαντάζει πιο αδύναμος

Η συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα και οι δεσμεύσεις της COP26 (για τη διασφάλιση ότι οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα αρχίσουν να μειώνονται μετά το 2025), να μην υπερβεί η παγκόσμια θέρμανση τους 1,5°C μέχρι το 2100, δυστυχώς καταστρατηγήθηκαν. Παρά την οπισθοδρόμηση αυτή, όλα τα μέρη αναγνώρισαν ότι "ο περιορισμός της παγκόσμιας θέρμανσης στον 1,5°C απαιτεί ταχείες, βαθιές και συνεχείς μειώσεις των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μειώνοντάς τες κατά 43% έως το 2030 σε σχέση με το επίπεδο του 2019".

Όπως προαναφέρθηκε, δεν υπήρξε συμφωνία για τη σταδιακή μείωση της παραγωγής ορυκτών καυσίμων, όπως συνέστησαν οι επιστήμονες της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC). Επιπλέον, λίγες μόνο χώρες αύξησαν τις φιλοδοξίες τους σχετικά με τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές τους ή τα εθνικά σχέδια και τους στόχους τους για τη μείωση των εκπομπών με στόχο το καθαρό μηδέν έως το 2050.

Συμπέρασμα για τις επιχειρήσεις

▶ Για να επιτευχθούν οι επιστημονικές συστάσεις της IPCC για την τήρηση των ορίων του 1,5°C θα πρέπει όλες οι δεσμεύσεις και οι φιλοδοξίες της COP27 να μετατραπούν σε δράσεις και εφαρμογή. Οι κυβερνήσεις, η κοινωνία των πολιτών και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να ενωθούν και να μοιραστούν τα διδάγματα για τον περιορισμό της περαιτέρω υπερθέρμανσης του πλανήτη. Όλες οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και ετοιμότητας, θα πρέπει να μετρήσουν το αποτύπωμα του άνθρακά τους, να κατανοήσουν και να αναφέρουν τους σημαντικούς κλιματικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας πρότυπα υποβολής εκθέσεων, όπως η Ειδική Ομάδα για τη Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών σχετικών με το κλίμα (TCFD), και στη συνέχεια να εφαρμόσουν επείγοντως μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεών τους.

Οι τράπεζες καλούνται να αναμορφώσουν τη χρηματοδότηση για το κλίμα

Το κείμενο της COP27 καλεί "τους μετόχους" των πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών (MDBs) και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να μεταρρυθμίσουν "τις πρακτικές και τις προτεραιότητές τους" για να "εξασφαλίσουν απλουστευμένη πρόσβαση" μαζί με μια έκκληση να "καθορίσουν ένα νέο όραμα" ώστε να είναι "κατάλληλος για την κατάλληλη αντιμετώπιση της παγκόσμιας κλιματικής έκτακτης ανάγκης".

Οι χώρες του παγκόσμιου Νότου επιθυμούν ιδίως να δουν τις πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες να χρησιμοποιούν μια ολοκληρωμένη σειρά μηχανισμών, από επικορηγήσεις έως εγγυήσεις, αντί να αυξάνουν τις υφιστάμενες δανειακές επιβαρύνσεις. Όταν τα γεγονότα που σχετίζονται με το κλίμα, όπως οι πλημμύρες, αυξάνονται σε συχνότητα, τότε η λογική συνεπάγεται ότι η χώρα δεν θα είναι σε θέση να αποπληρώσει τα υφιστάμενα δάνεια για πράσινες υποδομές, εάν οι υποδομές αυτές υφίστανται επανειλημμένες ζημιές ή καταστροφές.

Συμπέρασμα για τις επιχειρήσεις

▶ Οι υποστηρικτές της αναμόρφωσης της χρηματοδότησης υποστηρίζουν ότι αλλαγές όπως η αύξηση της ικανότητας των πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών να αναλαμβάνουν κινδύνους θα μπορούσαν να δημιουργήσουν εκατοντάδες δισεκατομμύρια δολάρια επιπλέον χρηματοδότησης, χωρίς να τις υποχρεώνουν να ζητήσουν από τους μετόχους τους περισσότερα χρήματα. Αυτό αποτελεί μια ευκαιρία για τους θεσμικούς επενδυτές, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και τα ιδιωτικά επενδυτικά ταμεία να συνεργαστούν με τις πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και να διοχετεύσουν επενδυτικές ροές για την προστασία του κλίματος και τους ευρύτερους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.

Βασικά αποτελέσματα και συμπεράσματα για τις επιχειρήσεις

Η προσαρμογή αποκτά νέα πνοή

Η ατζέντα προσαρμογής της COP27 στοχεύει στην κινητοποίηση 140-300 δισεκατομμυρίων δολαρίων ιδιωτικής και δημόσιας χρηματοδότησης για τη στήριξη της προσαρμογής (η προσαρμογή αναφέρεται στις προσαρμογές των οικολογικών, κοινωνικών ή οικονομικών συστημάτων ως απάντηση σε πραγματικά ή αναμενόμενα κλιματικά φαινόμενα ή επιπτώσεις). Η ατζέντα ενθαρρύνει 2.000 από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κόσμου να ενσωματώσουν τον φυσικό κλιματικό κίνδυνο και να αναπτύξουν και να μοιραστούν εφαρμόσιμα σχέδια προσαρμογής.

Η προσαρμογή αποτελεί ουσιαστικό μέρος του συλλογικού μας αγώνα ενάντια στην κλιματική αλλαγή. Είναι απαραίτητη για την προστασία των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο από την κλιματική αλλαγή που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, και προσφέρει επίσης τεράστιες ευκαιρίες για να βοηθήσει τον παγκόσμιο πληθυσμό των 8 δισεκατομμυρίων ανθρώπων να μεταβεί σε έναν πιο βιώσιμο και ασφαλή τρόπο ζωής.

Η ατζέντα προσαρμογής της COP27 περιγράφει 30 μέτρα που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την προσαρμοστικότητα για 4 δισεκατομμύρια ανθρώπους που ζουν στις πιο κλιματικά ευάλωτες κοινότητες έως το 2030, εστιάζοντας σε πέντε συστήματα επιπτώσεων: νερό και βιοποικιλότητα, παράκτιες περιοχές και ωκεανοί, ανθρώπινοι οικισμοί, τρόφιμα και γεωργία, και υποδομές.

Συμπέρασμα για τις επιχειρήσεις

▶ Εκτός από τις όποιες προσπάθειες μετριασμού των επιπτώσεων του κλίματος (όπως η μείωση των λειτουργικών εκπομπών μέσω της χρήσης περισσότερων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), οι οργανισμοί θα μπορούσαν να μελετήσουν τους κινδύνους στις αλυσίδες αξίας τους, εντοπίζοντας τα σημεία κινδύνου, δίνοντας προτεραιότητα στους τομείς προσαρμογής και υποστηρίζοντας τα εμπλεκόμενα μέρη στις αλυσίδες εφοδιασμού τους με την τεχνολογία, την εμπειρογνωμοσύνη και την οικονομική στήριξη που χρειάζονται για να προσαρμοστούν κατάλληλα.

Λοιπές σημαντικές πρωτοβουλίες και δεσμεύσεις της COP27

▶ **Αγορές άνθρακα:** Έγιναν κάποια βήματα προόδου για την κατάρτιση ενός λεπτομερούς πλαισίου για τη λειτουργία των παγκόσμιων αγορών άνθρακα, ωστόσο υπήρξαν εκτεταμένες ανησυχίες ότι οι προτεινόμενοι κανόνες είναι πολύ χαλαροί και ενθαρρύνουν την ελάχιστη διαφάνεια. Συνεργασία για την Ενεργειακή Μετάβαση (ETP): συμφωνία ύψους 20 δισ. δολαρίων για να βοηθηθεί η Ινδονησία να απομακρυνθεί από τον άνθρακα, με τη χρήση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων, όπως συμφωνήθηκε με πολλές χώρες του Παγκόσμιου Βορρά. Στόχος της είναι να στηρίξει την Ινδονησία στην επίτευξη μέγιστης τιμής στις εκπομπές του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2030, ώστε να τις θέσει σε τροχιά για την επίτευξη καθαρού μηδενικού επιπέδου έως το 2050 περίπου. Το 2023 αναμένεται παρόμοια συμφωνία ETP για το Βιετνάμ.

▶ **Βιοποικιλότητα:** Η πρωτοβουλία "Ενίσχυση λύσεων που βασίζονται στη φύση για έναν επιταχυνόμενο μετασχηματισμό του κλίματος" (ENACT) ξεκίνησε για να ενισχύσει τις παγκόσμιες λύσεις που βασίζονται στη φύση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, της υποβάθμισης της γης και των οικοσυστημάτων και την απώλεια της βιοποικιλότητας. Ιδιαίτερα οι φορείς της γεωργίας, της δασοκομίας και άλλων κλάδων της εξορυκτικής βιομηχανίας είναι ευπρόσδεκτοι να υποστηρίξουν και να διαμορφώσουν αυτήν την πρωτοβουλία.

▶ **Βιώσιμη χρηματοδότηση:** δύο εμβληματικές πρωτοβουλίες δρομολογήθηκαν από τους Υπουργούς Οικονομικών που συμμετείχαν στην COP27: (1) η πρωτοβουλία "Μείωση του κόστους του πράσινου δανεισμού" και (2) η πρωτοβουλία " Συμμαχία για το βιώσιμο χρέος", με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή πράσινη χρηματοδότηση για θετικές για το κλίμα πρωτοβουλίες στον Παγκόσμιο Νότο.

▶ **Νεολαία και μελλοντικές γενιές:** χίλιοι εκπρόσωποι της νεολαίας από περισσότερες από 140 χώρες εκπροσώπησαν τα βασικά αιτήματά τους δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη δράση για την κλιματική ενδυνάμωση, την προσαρμογή και την ανθεκτικότητα και την προσβάσιμη χρηματοδότηση.

Το επόμενο έτος παρέχει την ευκαιρία στις επιχειρήσεις να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να εμπλακούν σε πολλά προγράμματα και έργα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Η επωνυμία BDO αναφέρεται σε μία ή περισσότερες από τις εταιρίες - μέλη της BDO International Limited, οι οποίες αποτελούν μέρος του διεθνούς δικτύου ανεξάρτητων εταιριών - μελών της BDO. Η παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο του διεθνούς δικτύου ανεξάρτητων εταιριών - μελών της BDO συντονίζεται από την Brussels Worldwide Services BVBA, μια εταιρία περιορισμένης ευθύνης που έχει συσταθεί στο Βέλγιο, με καταστατική έδρα στις Βρυξέλλες (Boulevard de la Woluwe 60, όπου βρίσκεται το Διεθνές Εκτελεστικό Γραφείο). Καθεμιά από τις BDO International Limited, Brussels Worldwide Services BVBA και τις εταιρίες - μέλη, αποτελεί χωριστή νομική οντότητα και δεν έχει καμία ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις άλλης οντότητας. Τίποτε στις συμφωνίες ή τους κανόνες της BDO δεν αποτελεί ή υπονοεί σχέση αντιπροσώπευσης ή συμμετοχής μεταξύ των BDO International Limited, Brussels Worldwide Services BVBA ή / και των εταιριών - μελών.

Η BDO Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ, μία ελληνική ανώνυμη εταιρία, είναι μέλος της BDO International Limited, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο, και αποτελεί μέλος του διεθνούς δικτύου ανεξάρτητων εταιριών - μελών της BDO. BDO είναι η εμπορική επωνυμία για το δίκτυο της BDO και για καθεμιά από τις εταιρίες - μέλη της. Η BDO Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ είναι το αποκλειστικό μέλος της BDO International στην Ελλάδα.